

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 587/2023-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody, Floriánska 18, Košice, proti postupu Mestského súdu Košice v konaní sp. zn. 50PP/1/2023 a jeho uzneseniu z 18. júla 2023 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 17. októbra 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom v záhlaví označenom konaní všeobecného súdu a jeho rozhodnutím. Sťažovateľ žiada odškodnenie 8 000 eur za nemajetkovú ujmu. Žiada aj o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

II.

Skutkové východiská

2. Sťažovateľ uviedol, že 18. júla 2023 o 7.30 h bol predvedený príslušníkom Zboru väzenskej a justičnej stráže na verejné zasadnutie o jeho žiadosti o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktoré sa konalo v ústave na výkon trestu odňatia slobody formou videokonferencie. Mestský súd Košice (ďalej len „mestský súd“) uznesením č. k. 50PP/1/2023-32 z 18. júla 2023 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“) podľa § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona zamietol žiadosť sťažovateľa o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Rožňava č. k. 2T/28/2020 zo 16. septembra 2020.

III.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ namieta, že nebol riadne oboznámený o verejnom zasadnutí konanom 18. júla 2023, že mu nebolo doručené predvolanie na verejné zasadnutie a nemal možnosť prípravy. Poukázal na to, že súd ho nevyzval na oznámenie, či bola dodržaná lehota vo veci podmieneného prepustenia. Verejné zasadnutie preto považuje za porušenie svojho práva na spravodlivý proces. Ďalej uviedol, že po zamietnutí jeho žiadosti o podmienené prepustenie zahlásil proti napadnutému uzneseniu sťažnosť s tým, že po jeho doručení sa vyjadrí v písomnej forme. Napadnuté uznesenie však do dňa spísania ústavnej sťažnosti, t. j. do 13. októbra 2023, nebolo sťažovateľovi doručené, čo považuje za porušenie zákona a práva na spravodlivý proces.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Z princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Zmysel a účel subsidiárneho postavenia ústavného súdu pri ochrane základných práv vyplývajúcich z ústavy a práv, ktoré sú zakotvené v dohovore, spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučnou úlohou ústavného súdu. Táto úloha predstavuje úlohu každého orgánu verejnej moci v rámci jemu zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu predstavuje v tomto kontexte *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ku ktorého uplatneniu dôjde až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré participujú na ochrane ústavnosti (IV. ÚS 594/2021).

5. Sťažovateľ nemá na výber, ktorý z existujúcich systémov ochrany práv využije, ale je povinný postupovať od ochrany poskytovanej inými orgánmi verejnej moci smerom k justičnej ochrane poskytovanej ústavným súdom. Iba za predpokladu, že sťažovateľ vyčerpal všetky dostupné právne prostriedky súdnej, prípadne aj inej právnej ochrany jeho základných práv a slobôd, a pri ich uplatnení nie je úspešný, môže sa uchádzať o ochranu svojich základných práv a slobôd ústavnou sťažnosťou adresovanou ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (IV. ÚS 453/2011).

6. Podľa § 415 ods. 1 prvej vety Trestného poriadku o podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí.

7. Podľa § 417 ods. 3 Trestného poriadku proti uzneseniu podľa § 415 ods. 3 je prípustná sťažnosť proti výroku o určení dĺžky skúšobnej doby. Proti ostatným rozhodnutiam podľa § 415 a § 416 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

8. Napadnuté uznesenie mestského súdu je prvostupňovým rozhodnutím, proti ktorému Trestný poriadok umožňuje podať opravný prostriedok – sťažnosť podľa § 185 a nasl. Trestného poriadku, v ktorej možno namietať aj porušenie ustanovení o konaní, ktoré uzneseniu predchádzalo. Platná právna úprava vykonávacieho konania umožňuje sťažovateľovi právne účinným spôsobom namietať porušenie práva na spravodlivý proces, ku ktorému malo v predmetnej veci dôjsť napadnutým uznesením mestského súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu. Ústavnú

sťažnosť preto možno v tomto momente hodnotiť ako predčasne podanú. S poukazom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

9. Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde možno v konaní pred ústavným súdom ustanoviť fyzickej alebo právnickej osobe právneho zástupcu, ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (I. ÚS 333/2020). V prípade ústavnej sťažnosti, pri ktorej je daný dôvod na jej odmietnutie, ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Preto neboli splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom a žiadosti sťažovateľa podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde nebolo vyhovené.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. novembra 2023

Robert Šorl
predseda senátu